

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA ŚWIĘTEJ RODZINY
W BYDGOSZCZY**

UL. DRZYCIMSKA 7

DIECEZJA BYDGOSKA

ZATWIERDZAM I WPROWADZAM W ŻYCIE Z DNIEM

/Data i podpis Ks. Proboszcza/

Spis treści

PREAMBUŁA	3
Rozdział I Objąsnienie terminów	3
Rozdział II Postanowienia ogólne	8
Rozdział III Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem w Parafii oraz osobami zaangażowanymi w działalność duszpasterstwa parafialnego i pozaparafialnego. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich.....	9
Rozdział IV Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego. Zawiadomienie sądu opiekuńczego	16
Rozdział V Zasady przeglądu i aktualizacji standardów	18
Rozdział VI Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników Parafii/ wolontariuszy oraz osób z duszpasterstwa pozaparafialnego do stosowania standardów, zasady przygotowania tych osób do ich stosowania oraz sposobu dokumentowania tej czynności.	18
Rozdział VII Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	22
Rozdział VIII Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia dzieci	23
Rozdział IX Sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	24
Rozdział X Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone	24
Rozdział XI Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet	27
Rozdział XII Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.....	28
Rozdział XIII Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.	28
Rozdział XIV Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletniego.....	29
Rozdział XV Akty prawne.....	30
Rozdział XVI Wykaz dokumentów i formularzy stosowanych w standardach ochrony małoletnich	31
Rozdział XVII Przepisy końcowe	31

PREAMBUŁA

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem [art. 22 b pkt 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Dz.U. z 2024 r. poz. 560].

Parafia, jako podstawowa komórka instytucjonalna Kościoła, wyróżnia się specyficznymi obszarami działania. W kościele parafialnym sprawowane są sakramenty i odprawiane różne nabożeństwa, w których biorą udział osoby dorosłe, młodzież i dzieci. Odwiedziny chorych oraz wizyty duszpasterskie dają okazję do wglądu m.in. w sytuację rodzinną, materialną parafian, również w kontekście zauważenia krzywdy i przemocy, a co za tym idzie dają możliwość podjęcia odpowiednich kroków zapobiegawczych lub interwencji. W parafii funkcjonują różne grupy duszpasterskie, odbywają się zbiórki ministrantów, lektorów, organizowane są wyjazdy. Rodzice w zaufaniu przyprowadzają swoje dzieci i oczekują, że będą one tam bezpieczne.

Standardy ochrony dzieci w Parafii Rzymskokatolickiej Świętej Rodziny w Bydgoszczy – to dokument wewnętrzny, zawierający zasady zapewniania dzieciom – małoletnim wiernym parafii - bezpieczeństwa i postępowania w przypadku zagrożenia krzywdzenia dzieci. Spisane w jednym miejscu zasady tworzenia w parafii bezpiecznego dla małoletnich środowiska, a także ustanowienie zrozumiałych i obowiązujących wszystkie osoby zaangażowane w parafii procedur interwencji wewnętrznych i zewnętrznych, umożliwia szybkie reagowanie na zagrożenia bezpieczeństwa dobrostanu dzieci, a także pomaga w spełnianiu prawnych wymogów ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Standardy ochrony dzieci w parafii regulują te obszary funkcjonowania, które wiążą się z możliwością naruszenia dziecka: od bezpieczeństwa i wsparcia po interwencję w sytuacjach zagrażających jego życiu, zdrowiu i dobrostanowi. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników/wolontariuszy parafii jest działanie dla dobra dziecka. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Rozdział I Objaśnienie terminów

§ 1

Osoby ich role i funkcje w kościele

1. **ksiądz** – duchowny chrześcijański posiadający święcenia kapłańskie.
2. **kapłan** – osoba, która spełnia w imieniu wspólnoty religijnej funkcje kultowe i rytualne.
3. **duchowieństwo, kler** – biskupi, księża i diakoni.
4. **osoby konsekrowane** – osoby, które w sposób szczególny poświęcają życie Bogu. Łączy je konsekracja, która wiąże się ze złożeniem Bogu ślubów czystości oraz najczęściej również ubóstwa i posłuszeństwa, choć zależy to od formy życia konsekrowanego. Należą do nich członkowie stowarzyszeń zakonnych oraz świeckie osoby konsekrowane.

5. **osoba świecka** – członek Kościoła katolickiego i personel Kościoła inny niż biskupi, księża, diakoni i osoby zakonne.
6. **biskup** – biskup lub arcybiskup diecezjalny, ordynariusz ordynariatu i prałat Prałatury Personalnej Kościoła łacińskiego oraz hierarcha Kościołów wschodnich. Zwierzchnik, przełożony lokalnej wspólnoty Kościoła (np. diecezji)
7. **proboszcz** – mianowany przez biskupa duszpasterz i zarządca parafii.
8. **personel kościelny** – duchowny, osoba zakonna lub inna osoba zatrudniona przez Kościół na podstawie umowy, podwykonawstwa, dobrowolnie lub nieodpłatnie.
9. **wolontariusz** – osoba, która na rzecz innych osób lub danej grupy społecznej, dobrowolnie i bezpłatnie świadczy pracę wykraczającą poza związki rodzinno - koleżeńsko - przyjacielskie. Określenie „bezpłatna” nie oznacza „bezinteresowna”, lecz „bez wynagrodzenia materialnego”.
10. **nadzwyczajny szafarz Komunii świętej** – świecka osoba albo osoba życia konsekrowanego upoważniona przez biskupa diecezjalnego do udzielania Komunii Świętej.
11. **organizator wyjazdu** – osoba/podmiot uprawniony do organizacji wyjazdu dzieci – parafie, wspólnoty religijne, szkoły i placówki, przedsiębiorcy podlegający ustawie, o usługach turystycznych, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej.

§ 2

Organizacja posługi Kościoła

1. **diecezja** – diecezja, archidiecezja, ordynariat lub prałatura personalna Kościoła łacińskiego i eparchia Kościoła wschodniego. Jednostka organizacyjna w Kościele podległa biskupowi.
2. **parafia** – określona wspólnota wiernych, utworzona na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi jako jej własnemu pasterzowi.
3. **duszpasterstwo, w tym duszpasterstwo parafialne** – sytuacja, w której jedna osoba jest odpowiedzialna za dobro drugiej lub za wspólnotę wyznaniową. Obejmuje celebrowanie liturgii, zapewnienie porad i wsparcia duchowego, edukację, poradnictwo, opiekę medyczną i pomoc w potrzebie. Wszelka praca polegająca na nadzorze lub wychowaniu dzieci jest dziełem duszpasterskim.
4. **duszpasterstwo pozaparafialne** – duszpasterstwa, wspólnoty, grupy gromadzące młodych ludzi (młodzież licealna, studenci, młodzi dorośli), w tym: wolontariaty wakacyjne, spotkania młodych (organizowane przez zakony, zgromadzenia zakonne, wspólnoty), festiwale młodzieżowe, rekolekcje wyjazdowe, wspólnoty różnych stanów, pielgrzymki piesze, pielgrzymki autokarowe, środowiska harcerskie. To dzieła, które mogą działać przy parafiach, ale mają struktury pozaparafialne.

§ 3

Dzieci i osoby bezbronne

1. **dziecko** – osoba poniżej 18. roku życia.
2. **małoletni** – w rozumieniu polskiego prawa cywilnego osoba, która nie ukończyła 18 lat lub nie zawarła małżeństwa.
3. **nieletni** – w rozumieniu prawa karnego osoba, która w momencie popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17. roku życia.
4. **osoba dorosła bezbronna** (zgodnie z art. 1 ust. 2 b) Vos Estis Lux Mundi – każda osoba znajdująca się w stanie niepełnosprawności, upośledzeniu fizycznym lub psychicznym albo pozbawiona wolności osobistej, która w rzeczywistości, nawet sporadycznie, ogranicza ich zdolność zrozumienia, chęci lub przeciwstawienia się przestępstwu w inny sposób.

§ 4

Pozostałe terminy związane ze standardami ochrony małoletnich

1. **opiekun lub przedstawiciel ustawowy** – osoba sprawująca pieczę nad dzieckiem, uprawniona do reprezentacji dziecka oraz posiadająca władzę prawną do dbania o interesy osobiste i majątkowe innej osoby (rodzic, rodzic zastępczy, osoba uprawniona przez rodzica lub ustanowiona przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją).
2. **osoba pokrzywdzona** – osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo (art. 49 §1 k.p.k.).
3. **skarżący** – każda osoba składająca skargę, która może zawierać zarzut, podejrzenie, obawę lub zgłoszenie naruszenia prawa.
4. **oskarżony** – osoba, której postawiono zarzuty karne.
5. **osoba zaufana** – osoba wyznaczona przez proboszcza parafii, ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy. Członek Parafialnego Zespołu do spraw Prewencji.
6. **Zachowania niedozwolone** to wszelkie formy zachowania wobec dzieci, które oddziałują w ich wolność i integralność fizyczną lub psychiczną, wywołując poczucie dyskomfortu, lęku, poczucia braku bezpieczeństwa, zażenowania, wstydu itp.
7. **Niebieska Linia** – <https://www.niebieskaLinia.info/>
8. **procedura „Niebieskie Karty”** – jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, obejmuje też współpracę przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.
9. **Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym-**
Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

§ 5

Przestępstwa motywowane seksualnie

1. **przestępstwo kanoniczne wykorzystywania seksualnego** – kanoniczne przestępstwa wykorzystywania seksualnego popełniane przez duchownych lub osoby konsekrowane, którymi są:
 - a/ zmuszanie kogoś, za pomocą przemocy, groźby lub nadużycia władzy, do wykonywania lub poddawania się czynnościom seksualnym;
 - b/ wykonywanie czynności seksualnych z dzieckiem lub osobą bezbronną;
 - c/ produkcja, wystawianie, posiadanie lub dystrybucja, w tym drogą elektroniczną, pornografii z udziałem dzieci;
 - d/ werbowanie lub nakłanianie dziecka lub osoby bezbronnej do udziału w tworzeniu pornografii popełnione przez duchownych lub osoby zakonne, o których mowa w art. 1§1lit.a Vos Estis Lux Mundi.
2. **przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości [art. 197-205 ustawy Kodeks Karny]-**
 - a/ gwałt [art. 197 k.k.];
 - b/ wykorzystywanie seksualne osoby bezbronnej lub niepoczytalnej [art.198 k.k.];
 - c/ seksualne wykorzystanie zależności [art.199 k.k.];
 - d/ seksualne wykorzystanie dziecka [art.200 k.k.];
 - e/ uwodzenie dziecka poniżej 15 r.ż. z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej [art.200a k.k.];
 - f/ propagowanie pedofilii [art.200b k.k.];
 - g/ kazirodstwo [art.201 k.k.];
 - h/ pornografia [art.202 k.k.];
 - i/ zmuszanie do prostytucji [art.203 k.k.];
 - j/ czerpanie zysku z cudzego nierządu [art.204 k.k.].

§ 6

Formy przemocy

1. **przemoc fizyczna** - to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
2. **przemoc psychiczna i emocjonalna** - to przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja wobec dziecka, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in. niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i jego granic psychicznych.
3. **przemoc ekonomiczna (bytowa)** – brak zapewnienia ze strony opiekuna odpowiednich warunków do właściwego rozwoju dziecka m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania,

potrzeb edukacyjnych i kulturalnych, schronienia i bezpieczeństwa, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Przemoc ekonomiczna może być traktowana jako jedna z form zaniedbania.

4. **przemoc duchowa** – odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody. Może mieć negatywny wpływ na duchowość osoby po uszkodzonej, zwłaszcza gdy dopuszcza się jej osoba posiadająca duchowy autorytet i zaufanie w Kościele.
5. **przemoc domowa** – jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym wolność seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art.2 ust.1, pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).
6. **przemoc wobec osób starszych** – pojedyncze lub powtarzające się działanie lub brak odpowiedniego działania, mające miejsce w jakimkolwiek związku, w którym oczekuje się zaufania, które powoduje krzywdę lub cierpienie starszej osoby.
7. **przemoc emocjonalna (dorośli)** – powszechna forma przemocy mająca miejsce w bliskich związkach. Przemoc emocjonalna jest definiowana jako molestowanie, które ma miejsce, gdy dana osoba jest poddawana zachowaniom lub działaniom mającym na celu jej kontrolowanie, z zamiarem wyrządzenia jej krzywdy emocjonalnej lub strachu, poprzez manipulację, izolację lub zastraszanie.
8. **przemoc rówieśnicza** (agresja rówieśnicza, bullying) – występuje, gdy dziecko doświadcza różnych form przemocy ze strony rówieśników, bezpośrednio lub z użyciem technologii komunikacyjnych. Ma miejsce wtedy, gdy działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-mail, wpis w mediach społecznościowych, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny.
9. **zaniedbywanie dziecka** - to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych/psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.
10. **uwikłanie** – każda relacja, w której ktoś doświadcza strachu, lęku, poczucia winy, poczucia krzywdy, frustracji, poniżenia, zniewolenia, zależności, dominacji, niemożności bycia sobą, nieszczerości, braku autentyczności, przemocy emocjonalnej, fizycznej, seksualnej czy ekonomicznej.
11. **nadużycie** – postępowanie lub czyn niezgodny z przyjętymi normami postępowania, a nadużywać oznacza użyć ponad miarę oraz wykorzystać coś w niewłaściwy sposób lub w nadmiernym stopniu.

- 12. nadużycie władzy** – nadużycie stanowiska, funkcji lub obowiązku w celu wykorzystania innej osoby. Może przybierać różne formy i obejmować sytuacje, w których dana osoba ma władzę nad inną osobą na mocy swojego związku (np. pracodawca i pracownik, nauczyciel i uczeń, trener i sportowiec, rodzic lub opiekun i dziecko, duchowny/osoba zakonna/wolontariusz i parafianin) i wykorzystuje tę władzę na swoją korzyść.
- 13. zaniedbanie (wobec osoby dorosłej)** – niezapewnienie przez opiekuna środków niezbędnych do życia osobie, którą się opiekuje. przemoc wobec osób starszych – pojedyncze lub powtarzające się działanie lub brak odpowiedniego działania, mające miejsce w jakimkolwiek związku, w którym oczekuje się zaufania, które powoduje krzywdę lub cierpienie starszej osoby.
- 14. bullying** – znęcanie, zastraszanie, prześladowanie werbalne, społeczne, a także fizyczne.
- 15. gaslighting** – przemoc psychiczna polegająca na manipulowaniu drugą osobą w taki sposób, że ofiara przemocy z czasem przestaje ufać swoim osądom, staje się zdezorientowana, zalekniona i traci zaufanie do swojej pamięci czy percepcji. Jeśli manipulacja jest stosowana stale i metodycznie, może w końcu doprowadzić do tego, że ofiara zacznie kwestionować swoje zdrowie psychiczne. W ten sposób manipulator przejmując nad nią całkowitą kontrolę.
- 16. grooming (wobec dorosłego)** – zachowania mające na celu izolację osoby, uczynienie jej zależną, skłoną do zaufania i bardziej podatną na agresywne zachowanie.
- 17. seksizm** – uprzedzenie lub dyskryminacja ze względu na płeć.
- 18. seksualizacja** – proces, w wyniku którego wartościowanie drugiej osoby oraz siebie samego/siebie samej dokonywane jest przez pryzmat atrakcyjności seksualnej, uprzedmiotowienie osoby pod względem seksualnym lub narzucanie seksualności w niewłaściwy sposób (wg Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego).
- 19. cyberprzemoc** – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing) itp.

Rozdział II Postanowienia ogólne

1. W Parafii Rzymskokatolickiej Świętej Rodziny w Bydgoszczy został opracowany i wprowadzony w życie wewnętrzny dokument, w którym zawarta jest polityka ochrony przebywających tam nieletnich wiernych zgodnie z obowiązującymi standardami wyznaczonymi zarówno przez dokumenty państwowe [Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Dz.U. z 2024 r. poz. 560), jak i wskazania wynikające z Wytocznych Kościoła katolickiego w Polsce.
2. W przygotowaniu wewnętrznego dokumentu uczestniczyli zaangażowani świeccy.
3. W Parafii Rzymskokatolickiej Świętej Rodziny działa Zespół ds. Prewencji.

4. W skład Zespołu ds. Prewencji wchodzi: osoby odpowiedzialne za standardy ochrony dzieci, osoby zaufane oraz osoba odpowiedzialna za interwencję.
5. Polityka ochrony dotyczy szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony przebywających tam dzieci i bezbronnych dorosłych, czyli:
 - a) Rekrutacji personelu i osób zaangażowanych w Parafii;
 - b) Bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi duszpastersko/wolontariuszami a dziećmi i bezbronnymi dorosłymi;
 - c) Bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami;
 - d) Bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych;
 - e) Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych;
 - f) Sposobu reagowania w Parafii na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia rejestru interwencji (Załącznik);
 - g) Pomocy osobom pokrzywdzonym.
6. Standardy ochrony dzieci w Parafii i duszpasterstwie pozaparafialnym są dostępne w formie pisemnej (np. na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej Parafii) dla wszystkich jego członków, ich rodziców, a także osób odpowiedzialnych za konkretne dzieło i ich przełożonych.

Rozdział III Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem w Parafii oraz osobami zaangażowanymi w działalność duszpasterstwa parafialnego i pozaparafialnego. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§1

Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim. Relacja dorosły – dziecko

1. Podstawową zasadą obowiązującą w Parafii jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Wszystkie osoby zaangażowane w duszpasterstwo dzieci i młodzieży lub w opiekę nad nimi (zarówno duchowni jak i świeccy) zobowiązani są do traktowania każdej osoby, w tym osoby małoletniej, z szacunkiem oraz uwzględniania jego godności i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec kogokolwiek i w jakiegokolwiek formie.
2. Zasady bezpiecznych relacji dorosłych z małoletnimi obowiązują wszystkich (zarówno duchownych jak i wiernych świeckich), którym zostały powierzone urzędy, zadania lub funkcje związane z duszpasterstwem dzieci i młodzieży lub opieką nad nimi, i muszą zostać przez nich zaakceptowane przez pisemne potwierdzenie zapoznania się z nimi w formie oświadczenia.
3. Personel kościelny podczas kontaktu z małoletnim zobowiązany jest do zachowania profesjonalizmu, kierując w stronę małoletnich komunikaty w sposób przejrzysty i niedyskryminujący, rozważa, czy jego działanie wobec małoletniego są odpowiednie

i uzasadnione do sytuacji, bezpieczne, sprawiedliwe i równe wobec wszystkich dzieci i młodzieży. Ta sama zasada obowiązuje personel kościelny w kontaktach z osobami dorosłymi, szczególnie z osobami starszymi i chorymi.

4. Personel kościelny zobowiązany jest do równego traktowania wszystkich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego lub niepełnosprawności.
5. Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii są organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych (sala parafialna, kościół, zakrystia).
6. Personel kościelny, zwłaszcza duszpasterz lub inna osoba odpowiedzialna za daną grupę duszpasterską (lider grupy, animator), zobowiązana jest do przedstawienia członkom danej grupy duszpasterskiej oraz ich prawnym opiekunom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują na terenie parafii, zobowiązania ich do ich przestrzegania.
7. Personelowi kościelnemu nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych.
8. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszkłone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać.
9. Spotkania indywidualne i grupowe nie powinny odbywać się w godzinach późnych lub nieodpowiednich, z zachowaniem roztropności przy planowaniu spotkań formacyjnych czy modlitewnych dla dzieci i młodzieży. Termin, miejsce oraz godzina spotkań formacyjnych jest podana do publicznej wiadomości, zostają o niej powiadomieni także prawni opiekunowie małoletnich.
10. Dzieci nie mogą same przebywać w pomieszczeniach mieszkalnych osób duchownych. Nie powinny też towarzyszyć duszpasterzom w miejscach lub w sprawach niezwiązanych ze sprawowaniem posługi lub formacją.
11. Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci.
12. Dzieci na terenie Parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka, chyba że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa pozaparafialnego, w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy. Osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.
13. Jeśli spotkania formacyjne, np. przygotowanie do bierzmowania, odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie. Takie spotkania odbywają się zawsze za pisemną zgodą prawnych opiekunów małoletniego.
14. Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.

15. Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z dzieckiem.
16. W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
17. Personel kościelny zobowiązany jest do zachowania poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczącą zdrowia potrzeb rozwojowych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego oraz innych informacji, których ujawnienie mogłoby godzić w dobre imię małoletniego. Każda osoba, w tym osoba małoletnia, ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni lub osoba dorosła o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany. W takim przypadku należy każdorazowo wyjaśnić danej osobie, dlaczego w tym konkretnym przypadku nie można zachować zasad poufności.
18. W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznąć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
19. Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej, takiej jak: popychanie, bicie, szturchanie, poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się, zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz stosowanie gróźb.
20. Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe.
21. Nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.
22. Kontakt fizyczny personelu kościelnego z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
23. Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy dorosłym a małoletnim lub pomiędzy dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.
24. W przypadku gdy Personel kościelny posiada informacje, że małoletni doświadczył krzywdy w postaci znęcania się fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania ostrożności w kontakcie z małoletnim, każdorazowo wykazując się wsparciem oraz okazywaniem pomocy małoletniemu.
25. Personel kościelny nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, również zawodowych lub duszpasterskich, jeżeli opiekun prawny małoletniego nie wyraził na to zgody.

§ 2

Zachowania nieakceptowane i niedozwolone wobec małoletnich

1. Do zachowań nieakceptowanych i niedozwolonych wobec małoletnich należą w szczególności:
 - a) Wszelkie formy okazywania niechcianej czułości;
 - b) Dotykanie miejsc intymnych (choćby przez bieliznę lub odzież);

- c) Pocałunki;
- d) Mocne zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu;
- e) Klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie;
- f) Łaskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej;
- g) Masaże;
- h) Sadzanie na kolanach;
- i) Kładzenie się lub spanie obok;
- j) Używanie wulgaryzmów;
- k) Częstowanie małoletnich tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez małoletnich.
- l) Nawiązywanie relacji erotycznych lub seksualnych z małoletnim, w tym innych zachowań niebędących obcowaniem płciowym (kontakcie cielesnym - dotykiem w celach seksualnych małoletniego); każdej innej czynności o charakterze seksualnym zmierzającej do uzyskania zaspokojenia potrzeby seksualnej;
- m) Wypowiadanie treści i żartów o podtekście seksualnym
- n) Prezentowanie, udostępnienie lub przekazywanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.
- o) Wypowiadanie niestosownych żartów, używanie wulgaryzmów oraz wykonywanie obraźliwych gestów.

§ 3

Zasady dotyczące organizacji spotkań duszpasterskich i wyjazdów organizowanych przez Parafię

1. Personel kościelny odpowiedzialny za organizację spotkań duszpasterskich lub wyjazdu zobowiązany jest zapoznać rodziców lub prawnych opiekunów małoletnich z harmonogramem prowadzonych spotkań. Należy powiadomić rodziców lub prawnych opiekunów o miejscu, godzinie i terminie spotkania duszpasterskiego. W przypadku organizowania wyjazdów dla małoletnich (np. rekolekcje, obóz, wycieczka, pielgrzymka itp.) należy powiadomić rodziców o terminie, kosztach wyjazdu, miejscach noclegu i udzielić im innych niezbędnych informacji o które będą prosili.
2. Personel kościelny winien uzyskać od prawnych opiekunów małoletnich pisemną zgodę na udział ich dziecka w spotkaniach duszpasterskich.
3. Personel kościelny winien także ustalić zasady odbioru małoletnich po zakończeniu spotkania duszpasterskiego lub organizowanego przez parafię wyjazdu.
4. Personel kościelny zobowiązany jest ustalić z rodzicami lub prawnymi opiekunami małoletniego zasady komunikacji elektronicznej z dziećmi.
5. Na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub prawnych opiekunów, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji

- (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem.
6. Wszelkie zorganizowane wycieczki, obozy, pielgrzymki oraz wszystkie inne formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku małoletnich powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
 7. Podczas wyjazdów parafialnych nie wolno opiekunom nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego małoletniego. Jeżeli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zapewnia informacje na ten temat w regulaminie. Do dokumentacji wyjazdu należy dołączyć oświadczenie organizatora wyjazdu o posiadaniu przez niego wszystkich niezbędnych dokumentów i zgód wymaganych przepisami prawa na wyjazd z osobami małoletnimi.
 8. Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. W czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. Uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie w pokojach prywatnych.
 9. Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych i mieszkalnych duchownych.
 10. Podczas mszy świętych o uzdrowienie połączonych z modlitwą wstawienniczą należy zadbać o to, aby modlitwa taka odbywała się przy głównym ołtarzu, w miejscach godnych, widocznych, centralnych, a nie w różnych „zaułkach”, przyciemnionych pomieszczeniach.
 11. Zaleca się, aby odwiedziny chorych odbywały się w obecności osoby trzeciej. Do udziału w wizytach duszpasterskich tzw. kolęda należy zapraszać tylko takie osoby, które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji.
 12. Rekolekcje parafialne dla dzieci i młodzieży oraz inne spotkania duszpasterskie dla małoletnich z udziałem zaproszonych gości:
 - a) personel kościelny rekolekcje dla dzieci i młodzieży w okresie Wielkiego Postu organizuje we współpracy z Dyrekcją szkoły;
 - b) w ramach duszpasterstwa parafialnego Personel kościelny może zapraszać osoby, grupy, stowarzyszenia lub inne instytucje zewnętrzne, celem przeprowadzenia spotkania modlitewnego lub formacyjnego dla określonej wspólnoty, grupy duszpasterskiej lub dla ogółu wiernych, w tym dla osób małoletnich;
 - c) w przypadku organizacji spotkań modlitewnych, formacyjnych dla osób małoletnich z udziałem osoby/osób zaproszonych na Personelu kościelnym ciąży obowiązek prawny weryfikacji zaproszonej osoby/osób w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym oraz w Rejestrze Państwowej Komisji do spraw pedofilii.
 - d) osoba zaproszona przedkłada organizatorowi spotkania z udziałem małoletnich informacje z Krajowego Rejestru Karnego.

§ 4

Relacje dziecko – dziecko (relacje rówieśnicze). Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

1. Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali ciebie;
2. Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro;
3. Bądź tolerancyjny - szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy cechy rówieśników; Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy;
4. Masz prawo do zabawy relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie;
5. Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i aktywności w grupie/wspólnocie.

§ 5

Zasady komunikacji między małoletnimi

1. Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów;
2. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób;
3. Słuchaj innych, gdy mówią;
4. Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji;
5. Stosuj formy grzecznościowe: dziękuję, proszę, przepraszam;
6. Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie, pogłaskanie itp.).

§ 6

Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

1. Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób;
2. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz;
3. Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody;
4. Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku innych osób bez ich wyraźnej zgody;
5. Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

§ 7

Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

1. Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany;
2. Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną;

3. Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;
4. Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek;
5. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek;
6. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do nich;
7. Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną;
8. Nie narażaj siebie i innych uczestników spotkania na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu;
9. Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek;
10. Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

§ 8

Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów wśród rówieśników

1. Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną;
2. Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz;
3. Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania;
4. Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć;
5. Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony;
6. Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie;
7. Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

§ 9

Szacunek w kontaktach wirtualnych i zakaz cyberprzemocy respektowany przez użytkowników Internetu

1. Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali ciebie - dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
2. Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
3. Nieudostępnianie kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.

4. Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci - nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
5. Chroń intymność swoją i innych.
6. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć oraz filmów, który by ją naruszał.
7. Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie.
8. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości.
9. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
10. Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni.
11. Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
12. Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
13. Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
14. Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

Rozdział IV Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego. Zawiadomienie sądu opiekuńczego

1. Zgłoszenia incydentów można dokonać telefonicznie / mailowo do wyznaczonej osoby zaufanej (nr telefonu / mail dostępny w gablocie oraz na stronie internetowej parafii).
2. Osoba zaufana po uzyskaniu informacji lub zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia bądź krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców małoletniego, innego małoletniego przyjmuje zgłoszenie z empatią i zrozumieniem. Sporządza protokół interwencji (zachowując zasady ochrony danych osobowych) i powiadamia o zaistniałej sytuacji osobę odpowiedzialną za interwencję.
3. Osoba odpowiedzialna za interwencję zwołuje zespół ds. prewencji i po analizie podejmuje decyzję np. o konsultacji z Delegatem ds. ochrony dzieci i młodzieży w diecezji bydgoskiej, z prawnikiem świeckim albo bezpośrednio zgłasza sprawę odpowiednim instytucjom (postępuje zgodnie z procedurami zawartymi w wytycznych KEP lub podejmuje kroki zgodne z ogólnymi przepisami prawa).
4. Osoba odpowiedzialna za interwencję zawiadamia rodziców / opiekunów prawnych o incydencie, informuje o stanie małoletniego, np. konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego), oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec

- małoletniego. Podaje namiary do instytucji i osób kompetentnych, które mogą udzielić małoletniemu pomocy (np. psycholog, pedagog czy ośrodek pomocy społecznej).
5. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, osoba odpowiedzialna za interwencję niezwłocznie informuje odpowiednie służby (policja, pogotowie), dzwoniąc pod numer 112. Następnie informuje o tym osobę zaufaną i rodziców oraz uzupełnia protokół interwencji.
 6. W przypadku przemocy rówieśniczej lub innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich osoba odpowiedzialna za interwencję informuje rodziców o zaistniałej sytuacji, a po ocenie stopnia zagrożenia zawiadamia właściwe instytucje.
 7. Kolejne kroki postępowania leżą w kompetencjach ww. instytucji.
 8. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, po ocenie sytuacji, osoba zaufania powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę „Niebieskie Karty”).
 9. Jeżeli osobą podejrzaną lub sprawcą krzywdzenia jest osoba odpowiedzialna za interwencję (zarządca parafii), kapłan lub osoba konsekrowana – osoba zaufana powiadamia biskupa diecezjalnego i delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży w diecezji bydgoskiej. Wobec takiej osoby powzięte zostają kroki przewidziane przez Wytyczne KEP.
 10. Jeżeli osobą podejrzaną lub sprawcą jest osoba odpowiedzialna za realizację standardów ochrony małoletnich lub osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń (osoba zaufana) lub osoba zaangażowana w Parafii lub świecki pracownik należy poinformować osobę odpowiedzialną za interwencję (zarządcę parafii). Zarządca parafii zawiesza taką osobę w pełnieniu funkcji na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz obejmuje ją opieką duszpasterską.
 11. W procesie wyjaśniania sprawy oraz podawaniu informacji należy zadbać o zachowanie dobrego imienia domniemanego sprawcy.
 12. Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego.
 13. Po interwencji małoletni zostaje otoczony opieką i wsparciem. Jako osoba skrzywdzona otrzymuje informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią. Opieką otoczona zostaje również rodzina małoletniego.
 14. Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.
 15. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice lub opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, osoba odpowiedzialna za interwencję informuje o tym fakcie rodziców lub opiekunów na piśmie.
 16. Każde zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu, który zawiera: dane dotyczące osób wobec których była realizowana procedura, datę rozpoczęcia i zakończenia procedury, opis podjętych w ramach procedury działań, przesłanki uzasadniające zakończenie procedury, podpis parafialnego zespołu ds. prewencji
 17. Wykaz telefonów i adresów instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy stanowi załącznik nr 8.

Rozdział V Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronnych w Parafii Rzymskokatolickiej Świętej Rodziny w Bydgoszczy aktualizowany jest co dwa lata.
2. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest przez osobę odpowiedzialną za prewencję w Parafii we współpracy z Proboszczem Parafii i osobami wyznaczonymi przez niego. Każdorazowa ewaluacja dokonywana jest po zatwierdzeniu odpowiedzialnego za prewencję w diecezji.
3. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w Parafii.

Rozdział VI Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników Parafii/ wolontariuszy oraz osób z duszpasterstwa pozaparafialnego do stosowania standardów, zasady przygotowania tych osób do ich stosowania oraz sposobu dokumentowania tej czynności.

§1

1. Zgonie z kan. 515 § 1 Kodeksu Prawa Kanonicznego opiekę duszpasterską nad Parafią sprawuje Proboszcz Parafii pod władzą biskupa.
2. Odpowiedzialnym za organizowanie, koordynowanie oraz czuwanie nad przestrzeganiem zasad ochrony małoletnich w Parafii jest jej Proboszcz.
3. Do obowiązków Proboszcza należy:
 - a) Wdrażanie w życie standardów ochrony małoletnich;
 - b) Weryfikacja, delegowanie oraz edukacja osób pracujących z małoletnimi osobami bezbronnymi, zgodnie z obowiązującym prawem;
 - c) Powołanie parafialnego zespołu do spraw prewencji;
 - d) Powołanie osoby zaufania, która wchodzi w skład Parafialnego Zespołu do spraw Prewencji;
 - e) Podjęcie interwencji w przypadku zaistnienia przemocy. Proboszcz Parafii interwencje powinien podjąć we współpracy z Osobą zaufania, Parafialnym Zespołem do spraw Prewencji oraz jeśli wymaga tego złożoność sprawy także we współpracy z właściwym Delegatem Diecezjalnym. Osobą odpowiedzialną bezpośrednio za interwencję w przypadku zaistnienia przemocy jest Proboszcz Parafii.
 - f) Przechowywanie dokumentacji związanej z ochroną małoletnich, w tym dokumentację związaną z przeprowadzoną interwencją. Dokumentacja powinna być przechowywana zgodnie z przepisami prawa.
 - g) Aktualizacja co 2 lata dokumentu zawierającego Standardy Ochrony Małoletnich;
 - h) Dokonanie ewaluacji dokumentu Standardów we współpracy z odpowiedzialnymi za prewencję w Parafii i Diecezji.

4. Za niezastosowanie się do standardów ochrony małoletnich odpowiedzialność personalnie ponosi Proboszcz Parafii, również wobec prawa. Poza odpowiedzialnością za ogół standardów ochrony małoletnich proboszcz parafii, jego współpracownicy inne osoby zaangażowane z osobami małoletnimi mają obowiązki i zadania personalne.
5. Osoba zaufania oraz Parafialny Zespół do spraw Prewencji odpowiadają za:
 - a) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących niespektowania standardów ochrony małoletnich;
 - b) osoba zaufania nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów, powinna czynić to we współpracy z proboszczem parafii, parafialnym zespołem do spraw prewencji oraz z właściwym delegatem diecezjalnym i diecezjalnym zespołem do spraw prewencji. Osobę zaufania obowiązuje zasada poufności.
 - c) dokumentowanie wszelkiej działalności dotyczącej ochrony małoletnich oraz interwencji i pomocy;
 - d) prowadzenie rejestru zdarzeń zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych.
6. Nadużycia, przemoc, niewłaściwe zachowania personelu kościelnego w stosunku do osoby małoletniej należy zgłaszać właściwemu Delegatowi Diecezjalnemu.
7. Do obowiązków osób zaangażowanych w duszpasterstwo związane z osobami małoletnimi (duszpasterzy, animatorów wolontariuszy), należy:
 - a) czuwanie nad właściwą dojrzałością emocjonalną, psychiczną oraz duchową;
 - b) podejmowanie wszelkich działań, aby osoby, którym powierza się funkcję animatorów, wychowawców itp. były osobami żywo wierzącymi, rzetelnymi, zweryfikowanymi i odpowiednio przeszkolonymi;
 - c) wspieranie małoletnich w ich rozwoju ku dojrzałości;
 - d) dbaniem o respektowanie zasad kultury (wobec małoletnich między nimi);
 - e) czuwanie nad równym traktowaniem wszystkich małoletnich, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań;
 - f) dbanie o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności;
 - g) organizowanie działań duszpasterskich w miejscach bezpiecznych;
 - h) utrzymywanie możliwie żywego i transparentnego kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami małoletnich;
 - i) dbanie o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych małoletnich.

§2

1. Rekrutacja osób zaangażowanych w działalność Parafii odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa cywilnego i kanonicznego.
2. Przed zatrudnieniem danej osoby w Parafii lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków związanych z pracą z małoletnimi ustalić kwalifikacje tej osoby (wykształcenie, kwalifikacje zawodowe, przebieg dotychczasowego zatrudnienia) oraz podjąć działania w celu ustalenia czy posiada kompetencje do pracy z małoletnimi zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

3. Proboszcz Parafii zobowiązany jest przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy; przed dopuszczeniem mianowanego do parafii kapłana, zgodnie z Dekretem Biskupa; przed podjęciem z daną osobą współpracy; oraz od osoby/osób zaangażowanych w parafii i mającej kontakt z osobami małoletnimi w obszarze o którym mówi ustawa do pozyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw Przeciwdziałania Wykorzystywaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej 15 roku życia wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.

W przypadku osób mających krótkotrwały kontakt z dziećmi na terenie parafii uzyskanie takiej informacji jest zalecane, chociaż nie stanowi to obowiązku prawnego. W takim przypadku Proboszcz Parafii powinien uzyskać zgodę osób objętych takim sprawdzeniem.

4. Informacje, o których mowa w punkcie 3, Proboszcz Parafii pozyskuje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu telekomunikacyjnego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. Warunkiem uzyskania informacji z Rejestru jest założenie konta w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonanej przez Biuro informacji z Krajowego Rejestru Karnego. Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw Przeciwdziałania Wykorzystywaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej 15 roku życia wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny – nie jest wymagane posiadanie konta.
5. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Proboszcz Parafii drukuje i składa w aktach personalnych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy lub z powierzaniem danej osobie zadań związanych z duszpasterstwem parafialnym. To samo dotyczy rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw Przeciwdziałania Wykorzystywaniu Seksualnemu Małoletnich poniżej 15 roku życia, wydała postanowienie o wpisie w rejestr. W przypadku tego drugiego rejestru wystarczy wydrukować dokument ze strony internetowej, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
6. Proboszcz Parafii od osoby (kandydata), z którą chce nawiązać stosunek pracy lub powierzyć jej zadania związane z duszpasterstwem dzieci lub młodzieży lub opieką nad małoletnimi lub jakąkolwiek inną działalnością o której mowa w ustawie, pobiera informacje z Krajowego Rejestru karnego o niekaralności, w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX K.K. i XXB K.K., oraz w zakresie art. 189a K.K., art. 207 K.K., oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności przedstawia Proboszczowi Parafii sama osoba zainteresowana tj. osoba która chce zostać zatrudniona w parafii lub mają jej zostać powierzone zadania lub funkcje związane z duszpasterstwem dzieci i młodzieży lub opieką nad nimi.
7. Jeżeli kandydat, o którym mowa w punkcie 3, posiada obywatelstwo inne niż polskie powinien wówczas, przedłożyć również informacje z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z osobami małoletnimi, bądź informacje z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydania informacji dla wyżej wymienionych celów.

8. Proboszcz Parafii pobiera od kandydata o którym mowa w punkcie 7, oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczpospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego (w tym rejestru przestępców na tle seksualnym), wówczas kandydat składa Proboszczowi Parafii, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. We wszystkich składanych oświadczeniach pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
11. Otrzymany dokument oświadczenia proboszcz parafii zachowuje w aktach personalnych osoby, której dotyczą.
12. Personel kościelny i wolontariusze w Parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w Parafii - kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem.
13. Za przeprowadzenie szkolenia w Parafii odpowiedzialny jest Proboszcz Parafii. Szkolenie może przeprowadzić osoba odpowiedzialna w Parafii za prewencję lub zaproszona z zewnątrz pod warunkiem, że posiada do tego kompetencje.
14. Personel kościelny i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą:
 - a) rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
 - b) rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystywania seksualnego);
 - c) strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
 - d) rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobom bezbronną na temat krzywdy;
 - e) rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;
 - f) zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
 - g) innych zaleceń obowiązujących w parafii i diecezji.
15. Personel kościelny i każda inna osoba pracująca lub wykonująca jakąkolwiek funkcję, zadanie lub urząd związany z pracą z dziećmi, młodzieżą i osobami bezbronnymi:
 - a) składa oświadczenie o zapoznaniu się z polityką ochrony dzieci i młodzieży i zobowiązaniu się do jej przestrzegania.
 - b) otrzymuje zaświadczenie o udziale w szkoleniu.
 - c) co 2 lata uczestniczy w szkoleniu z zakresu prewencji organizowanym przez parafię lub diecezję.

- 16.** Osoby odpowiedzialne za prewencję w Parafii (tzw. Zespół do spraw Prewencji) otrzymuje także wiedzę na temat:
- a) budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami ustawodawstwa Kościoła i ustaw państwowych (ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich i krajowy Plan przeciwdziałania przestępstwom przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości na szkodę małoletnich na lata 2023-2026 oraz wytyczne KEP, dokument prewencji KEP, Dokumenty Stolicy Apostolskiej dotyczące ochrony małoletnich przed przemocą seksualną);
 - b) podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez Kodeks Karny);
 - c) czynników ryzyka i czynników ochronnych;
 - d) funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych;
 - e) procedur ustalonych dla parafii i diecezji.
- 17.** Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi powinna otrzymać zaświadczenie o udziale w szkoleniu.
- 18.** Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w diecezji za prewencję. Szkolenia prowadzą odpowiednio przygotowane oraz kompetentne w dziedzinie ochrony dzieci i osób bezbronych osoby, które są delegowane przez diecezję do pełnienia takich zadań.
- 19.** Osoby odpowiedzialne za prewencję w Parafii oraz zaangażowane w duszpasterstwie pozaparafialnym uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez odpowiedzialnych za prewencję w diecezji.

Rozdział VII Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§1.

1. W Parafii opracowane zostały dwie wersje dokumentu Standardów ochrony małoletnich:
 - a) wersja „pełna”;
 - b) wersja „skrótowa” – przeznaczona dla dzieci.
2. Wersja „pełna” jest dostępna w Kancelarii parafialnej i zakrystii. Wgląd w wersję „pełną” mają: personel parafii, wolontariusze, osoby zaangażowane w duszpasterstwo parafialne i pozaparafialne, rodzice lub opiekunowie prawni dzieci, zewnętrzne podmioty uprawnione do kontroli.
3. Wersja „skrótowa” jest ogólnie dostępna ze względu na jej opublikowanie na stronie internetowej Parafii.

§ 2

Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych/ opiekunów faktycznych dzieci jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Rozdział VIII Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia dzieci

1. Osoby odpowiedzialne za standardy

imię i nazwisko, kontakt

1.1 Dorota Hass – Koordynator, Wolontariusz w Parafii pw. Świętej Rodziny
w Bydgoszczy
tel.: +48 509 852 302

1.2 Małgorzata Wedel – Wolontariusz w Parafii pw. Świętej Rodziny w Bydgoszczy

1.3 Malwina Sobczak - Wolontariusz w Parafii pw. Świętej Rodziny w Bydgoszczy

2. Osoby zaufane

imię i nazwisko, kontakt

2.1. **Dorota Giża** – Wolontariusz w Parafii pw. Świętej Rodziny w Bydgoszczy
tel: +48 601 451 448

Dorota Śpica - Wolontariusz w Parafii pw. Świętej Rodziny w Bydgoszczy
tel.:+48 503 026 153

3. Osoba odpowiedzialna za interwencję – imię i nazwisko, kontakt:

Ks. Zbigniew Ponichtera – Proboszcz Parafii p.w. Świętej Rodziny
w Bydgoszczy
tel: 48 600 566 983
email: swrodzina@gniezno.opoka.org.pl

4. Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę w Parafii/wolontariat/ duszpasterstwo pozaparafialne dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, automatycznie ma obowiązek zastosowania się do art. 304 k.p.k. mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

Rozdział IX Sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczke zakłada i prowadzi Osoba Zaufana.
2. Do czasu zakończenia sprawyteczka pozostaje w kancelarii Parafii i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.
3. W teczce umieszcza się stosownie do potrzeb:
 - a) zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia,
 - b) protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie,
 - c) protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem,
 - d) protokół z posiedzenia zespołu do spraw prewencji,
 - e) inne dokumenty i korespondencję związaną z danym zgłoszeniem.

Rozdział X Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

Parafia jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo dzieciom także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym parafianom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi poznali wszyscy pracownicy/ wolontariusze Parafii oraz osoby zaangażowane w duszpasterstwo pozaparafialne, dzięki czemu mogą oni umiejętnie i adekwatnie do zaistniałej sytuacji reagować na każde niewłaściwe zachowanie czy przemoc. Również dzieci powinny przestrzegać poniższego kodeksu podczas spotkań w Parafii i poza nią, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym.

1. **Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby**
 - a) Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
 - b) Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
 - c) Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/kolegów.
 - d) Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
 - e) Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.

- f) Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

2. Zasady komunikacji między dziećmi

- a) Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.
- b) Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- c) Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- d) Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- e) Stosuj formy grzecznościowe.
- f) Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni.

- a) Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- b) Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- c) Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- d) Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/ koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.
- e) Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiejkolwiek formie

- a) Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- b) Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- c) Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- d) Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
- e) Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
- f) Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- g) Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- h) Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.
- i) Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- j) Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

5. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

- a) Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- b) Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w

Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.

- c) Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- d) Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- e) Chronь intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- f) Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- g) Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- h) Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- i) Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- j) Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- k) Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

6. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

- a) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- b) Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
- c) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- d) Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałeś jej komunikat.
- e) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- f) Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- g) Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- h) Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

Rozdział XI Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Parafia nie udostępnia małoletnim dostępu do Internetu, zarówno w formie stacjonarnej jak i bezprzewodowej.
2. Małoletni uczestniczący w spotkaniach formacyjnych wspólnot duszpasterskich działających w Parafii mogą korzystać z własnego dostępu do Internetu przy wykorzystaniu własnych urządzeń, zapewnionych przez rodziców/prawnych opiekunów małoletniego. Taki dostęp odbywa się jednak poza kontrolą osób zaangażowanych w działalność duszpasterską lub inną Parafii.
3. W przypadku ujawnienia nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo małoletnich związanych z korzystaniem z Internetu, Personel kościelny będący świadkiem takiego zdarzenia zobowiązany do podjęcia adekwatnej interwencji np. zaprzestanie takiego działania przez sprawcę, rozmowa z małoletnim, poinformowanie rodziców/prawnych opiekunów małoletniego o zdarzeniu, zgłoszenie zdarzenia do odpowiedniej instytucji państwowej i/lub kościelnej, jeśli wymaga tego sytuacja.
4. Personel kościelny w ramach spotkań grup duszpasterskich przeprowadza z małoletnimi rozmowę dotyczącą bezpiecznego korzystania z internetu.
5. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu personelu kościelnego z małoletnim, uczestnikiem grupy duszpasterskiej lub rodzicem/opiekunem małoletniego dozwolone są następujące środki: telefon służbowy; służbowy e-mail; służbowy komunikator np. Grupa Messenger, grupa na Whatsappie.
6. Dozwolone jest komunikowanie się z małoletnimi, w ramach grupy duszpasterskiej, poprzez komunikatory internetowe tj. poprzez stworzenie na komunikatorze grupy dla danej wspólnoty duszpasterskiej. Informacje przekazywane w ramach grupy dotyczą wszystkich członków danej wspólnoty oraz treść publikowanych wiadomości jest znana wszystkim jej członkom. Zaleca się, aby członkami utworzonej do komunikowania się z uczestnikami danej wspólnoty grupy na komunikatorze internetowym byli także przedstawiciele rodziców/opiekunów.
7. W przypadku, gdy kogoś z Personelu kościelnego łączy z małoletnim lub jego rodzicem/opiekunem rodzinne lub towarzyskie relacje, zobowiązany jest on do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, uczestników grupy duszpasterskiej, opiekunów, liderów i personelu kościelnego.
8. Szczegółowe zasady korzystania z Internetu należy określić w regulaminie.

Rozdział XII Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Szacunek w kontaktach wirtualnych i zakaz cyberprzemocy respektowany przez użytkowników Internetu:

- a) szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- b) pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- c) nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- d) dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- e) chroń intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
- f) sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- g) nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni.
- h) nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- i) nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- j) jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- k) pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

Rozdział XIII Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Po ujawnieniu krzywdy należy małoletniego oraz jego bliskich otoczyć należy tą pomocą psychologiczną, prawną i duszpasterską.
2. W przypadku ujawnienia krzywdy powinien zebrać się Parafialny Zespół do spraw Prewencji w celu ustalenia, jaka pomoc małoletniemu będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
3. Proboszcz Parafii, Osoba zaufana, Parafialny Zespół do spraw Prewencji zawsze podejmują działania zgodnie z posiadanymi kompetencjami

4. W przypadku zastosowania procedur podejrzenia krzywdzenia małoletniego należy wypełnić Kartę interwencji, która przechowywana jest w Kancelarii parafialnej, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa.
5. Parafialny Zespół do spraw Prewencji, w celu właściwego udzielenia pomocy może skontaktować się z Diecezjalnym Zespołem do spraw Prewencji lub z innymi instytucjami pomocowymi, które działają na terenie miasta- gminy.
6. Podejmowane działania powinny opierać się na diagnozie małoletniego i jego sytuacji, powinny być monitorowane i prowadzone do czasu uzyskania poprawy sytuacji małoletniego.
7. Na każdym etapie udzielania pomocy należy współpracować z właściwym Delegatem Diecezjalnym (Diecezjalny Delegat do spraw Prewencji lub Diecezjalny Delegat do spraw ochrony małoletnich) oraz właściwymi instytucjami państwowymi.

Rozdział XIV Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletniego

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 94/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):
2. Personel kościelny ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza wraz z zachowaniem w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
3. Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
4. Personel kościelny jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych małoletniego i do udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.
5. Personel kościelny może wykorzystać informacje o małoletnim wyłącznie z zachowaniem anonimowości małoletniego oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.
6. Personel kościelny nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego rodzicu/prawnym opiekunie.
7. Personel kościelny jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych i ich udostępniania jedynie w ramach podejmowanych działalności duszpasterskiej, formacyjnej itp.
8. Personel kościelny nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego rodzica/prawnego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy Personel kościelny jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
9. Personel kościelny uznając prawo małoletniego, uczestnika grupy duszpasterskiej do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego.

10. Personelowi kościelnemu nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów (prasa, telewizja, Internet) utrwalenia lub zwielokrotniania wizerunku małoletniego, uczestnika grupy duszpasterskiej (tj. filmowanie, fotografowanie) podczas spotkań danej grupy duszpasterskiej lub wyjazdów bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna małoletniego.
11. Zabronione jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica/opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego rodzica/opiekuna.
12. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, taki jak zgromadzenie, publiczna uroczystość, w tym sprawowana liturgia itp., zgoda rodziców/opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
13. Upublicznienie przez Personel kościelny wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie, audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna małoletniego.

Rozdział XV Akty prawne

- I. **Akty prawne i dokumenty na podstawie, których określono Standardy Ochrony Małoletnich**
 1. Wytyczne Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich *Universal Guidelines Framework*, Rzym 2024.
 2. Motu proprio *Vos estis lux mundi*, 09.05.2019, Rzym.
 3. Nowelizacja *Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia*, 16.10.2019.
 4. *Konwencja o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystaniem niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych*, 25.10.2007, Lanzarote.
 5. *Konwencja o ochronie praw dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.* (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.).
 6. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
 7. Uchwała nr 204 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Krajowego Planu Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich na lata 2023–2026(M.P 1235)
 8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U z 2023, poz. 2809).
 9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.).
 10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
 11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.).
 12. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.37 ze zm.).
 13. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U.z 2024 r. poz. 1061 ze zm.).

Rozdział XVI Wykaz dokumentów i formularzy stosowanych w standardach ochrony małoletnich

1. Karta interwencji.
2. Plan pomocy dziecku.
3. Ewidencja zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w roku
4. Oświadczenie kandydata o zdolności do czynności prawnych.
5. Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich.
6. Oświadczenie organizatora wypoczynku dla małoletnich.
7. Standardy ochrony małoletnich w Parafii pw. Świętej Rodziny w Bydgoszczy– wersja skrócona dla małoletnich.

Rozdział XVII Przepisy końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi Standardami Ochrony Małoletnich stosuje się przepisy prawa państwowego i kościelnego określone w Rozdziale XVII.
2. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Proboszcza Parafii p.w. Świętej Rodziny w Bydgoszczy.